

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра безпеки життєдіяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі

(назва навчальної дисципліни)

для всіх напрямків підготовки магістрів

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма дисципліни **Охорона праці в галузі**

(назва навчальної дисципліни)

соціальні і поведінкові науки

(галузь знань)

для всіх спеціальностей

підготовки магістрів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

„2” травня 2019 р. – 16 с.

Розробники:

Кошель Володимир Іванович, кандидат технічних наук, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності.

Борик Віктор Васильович, кандидат хімічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності.

Сав'юк Галина Павлівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності.

Поплавський Омелян Павлович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної

психології. Протокол від “28” серпня 2020 р. № 2

Завідувач кафедри загальної та клінічної психології

(Москалець

В.П.)

Схвалено методичною комісією факультету психології

Протокол від “10” вересня 2020 р. № 2

Голова

(Пілецька Л. С.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1	05 Соціальні та поведінкові науки <small>(шифр і назва)</small>	За вибором навчального закладу	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 1	Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат		Семестр	
Загальна кількість годин - 30		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 2	4 год.	2 год.	
	Практичні, семінарські		
	6 год.	2 год.	
	Лабораторні		
	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота		
	20 год.	26 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 10/20

для заочної форми навчання – 4/26

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Охорона праці в галузі» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування в майбутніх фахівців знань про стан і проблеми охорони праці в галузі відповідно до напрямку їх підготовки, методів і засобів забезпечення умов виробничого середовища і безпеки праці в галузі згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами. Вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» базується на знаннях з питань безпеки, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а програма дисципліни «Охорона праці в галузі» на основі раніше отриманих знань передбачає вивчення питань охорони праці в конкретній галузі та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців.

Метою дисципліни є вивчення основ законодавства України з охорони праці і, на цій підставі, засвоєння комплексу законодавчих, адміністративних, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних заходів, що спрямовані на профілактику травматизму в закладах освіти, професійних отруєнь та інших негативних наслідків впливу шкідливих чинників виробничого середовища.

Основними *завданнями дисципліни* є набуття необхідних знань та навичок з конкретної профілактики негативного впливу шкідливих виробничих чинників у роботі, розслідуванні випадків порушень правил з техніки безпеки та охорони праці, розробці відповідних пропозицій та рекомендацій тощо.

У лекційному матеріалі знайде місце викладання основного змісту закону України «Про охорону праці» та відповідних правил, вимог, положень та інструкцій, що розроблені на основі вказаного Закону.

На лекційних, практичних та самостійних позааудиторних заняттях студенти мають засвоїти основи системи управління охорони праці, розробляти запобіжні заходи з охорони праці, розслідувати випадки порушень правил з техніки безпеки та охорони праці.

Програмою дисципліни передбачаються такі форми контролю знань студентів, як усне опитування на практичних та підсумковому заняттях, проведення письмових контрольних робіт та розв'язання ситуаційних задач.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- ✓ принципи державної політики у галузі охорони праці;
- ✓ основний зміст законодавчих та інших державних нормативних актів з охорони праці;
- ✓ основні положення чинного законодавства щодо охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук;
- ✓ основні положення чинних нормативних актів та інших документів з виробничої санітарії, особистої гігієни, технічної та пожежної безпеки;
- ✓ конструкції та особливості застосування засобів контролю безпеки та умов праці;
- ✓ конструкції та технічні характеристики засобів індивідуального захисту працівників;

- ✓ види відповідальності працівників різних категорій за порушення норм і правил з охорони праці.

вміти

- ✓ застосовувати у практичній діяльності нормативні документи з охорони праці;
- ✓ виявляти джерела, фактори та види виробничих небезпек та вживати заходів для запобігання їх наслідків;
- ✓ користуватися засобами контролю параметрів безпеки та умов праці;
- ✓ здійснювати контроль за станом охорони праці на робочих місцях;
- ✓ розробляти інструкції для працівників наукових та навчальних лабораторій;
- ✓ вести розслідування, облік та аналіз причин нещасних випадків;
- ✓ надавати першу домедичну допомогу потерпілим.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці.

Вступ. Основні поняття в галузі охорони праці. Основні законодавчі акти про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Державні нормативні акти про охорону праці. Правила охорони праці під час виробництва радіо та електронної апаратури. Органи державного управління охороною праці, їх комплектація і повноваження. Система управління охороною праці. Служба охорони праці. Комісія з питань охорони праці.

Тема 2. Спеціальні розділи охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук.

Аналіз умов праці в галузі соціальних і поведінкових наук за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів. Інструкція з охорони праці при роботі з комп'ютером. Методи розрахункового обґрунтування параметрів засобів захисту від шкідливих виробничих факторів. Актуальні проблеми безпеки в наукових дослідженнях.

Тема 3. Розслідування та облік нещасних випадків. Навчання з охорони праці для працівників соціальних і поведінкових наук.

Порядок розслідування і обліку нещасних випадків у громадських закладах та на виробництві. Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та облік. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Звітність про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.

Навчання з питань охорони праці. Вивчення питань охорони праці в громадських закладах. Порядок проведення інструктажів.

Тема 4. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.

Діяльність, її види і їх фізіологічні особливості. Гігієнічна класифікація праці. Мікроклімат виробничих приміщень, його вплив на організм людини. Нормалізація параметрів мікроклімату. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Захист від шкідливої дії речовин на

виробництві. Призначення та класифікація систем вентиляції. Системи опалення.

Значення освітлення для трудової діяльності. Види освітлення. Шум, його характеристика, засоби та заходи захисту від нього.

Загальна характеристика електромагнітних випромінювань. Дія електромагнітного випромінювання на організм людини, його нормування. Захист від електромагнітних випромінювань. Основні характеристики радіоактивного випромінювання. Дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від радіаційного випромінювання.

Тема 5. Електробезпека.

Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Правила безпечної експлуатації електроустановок. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем електробезпеки. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Тема 6. Пожежна безпека.

Стан забезпечення пожежної безпеки в освітніх закладах України. Небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами. Загальні відомості про процес горіння. Забезпечення пожежної безпеки у закладах освіти. Протипожежний інструктаж та навчання. Способи і засоби гасіння пожеж. План евакуації на випадок пожежі.

Тема 7. Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках

Основні теоретичні положення (перша допомога, як її надавати). Втрата свідомості травми (штучне дихання, зовнішній масаж серця, шок, непритомність, струс мозку, кровотечі). Термічні впливи (переохолодження, відмороження, перегрівання, термічні опіки). Особливі види травм (хімічні опіки, ураження електричним струмом, ураження блискавкою, утоплення). Отруєння (отруєння загального характеру, отруєння лугами, отруєння окисом вуглецю). Захворювання пов'язані зі зміною барометричного тиску (гіпоксія).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці.	5	2				3	4	1				3
Тема 2. Спеціальні розділи охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук	5	2	1			2	4	1				3
Тема 3. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві та у громадських закладах. Навчання з охорони праці для працівників.	4		1			3	5		1			4
Тема 4. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	4		1			3	5		1			4
Тема 5. Електробезпека.	4		1			3	4					4
Тема 6. Пожежна безпека.	4		1			3	4					4
Тема 7. Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках	4		1			3	4					4
Разом за змістовим модулем 1	30	4	6	0	0	20	30	2	2			26
Усього годин	30	4	6	0	0	20	30	2	2			26
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	30	4	6	0	0	20	30	2	2			26

5. Денна форма
Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці.</p> <p>Вступ. Основні поняття в галузі охорони праці. Основні законодавчі акти про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Державні нормативні акти про охорону праці. Органи державного управління охороною праці, їх комплектація і повноваження. Система управління охороною праці. Служба охорони праці. Комісія з питань охорони праці.</p>	2
2	<p>Спеціальні розділи охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук.</p> <p>Аналіз умов праці в галузі соціальних і поведінкових наук за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів. Інструкція з охорони праці при роботі з комп'ютером. Пожежна безпека у навчальних закладах, кабінетах групових та індивідуальних занять. Методи розрахункового обґрунтування параметрів засобів захисту від шкідливих виробничих факторів. Актуальні проблеми безпеки в наукових дослідженнях.</p>	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Розслідування та облік нещасних випадків. Навчання з охорони праці для працівників галузі соціальних і поведінкових наук</p> <p>Порядок розслідування і обліку нещасних випадків у навчальних закладах та на виробництві. Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та облік. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Звітність про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.</p> <p>Навчання з питань охорони праці. Вивчення питань охорони праці. Проведення виробничої практики та виробничого навчання. Порядок проведення інструктажів.</p>	1
2	<p>Основи фізіології, гігієни праці та виробничої</p>	1

	<p>санітарії. Трудова діяльність, її види і їх фізіологічні особливості. Гігієнічна класифікація праці. Мікроклімат виробничих приміщень, його вплив на організм людини. Нормалізація параметрів мікроклімату. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Захист від шкідливої дії речовин на виробництві. Призначення та класифікація систем вентиляції. Системи опалення.</p> <p>Значення освітлення для трудової діяльності. Види освітлення. Шум, його характеристика, засоби та заходи захисту від нього.</p> <p>Загальна характеристика електромагнітних випромінювань. Дія електромагнітного випромінювання на організм людини, його нормування. Захист від електромагнітних випромінювань. Основні характеристики радіоактивного випромінювання. Дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від радіаційного випромінювання.</p>	
3	<p>Спеціальні розділи охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук Аналіз умов праці в галузі соціальних і поведінкових наук за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів навчання. Інструкція з охорони праці при роботі з комп'ютером. Пожежна безпека у закладах, кабінетах групових ті індивідуальних занять. Методи розрахункового обґрунтування параметрів засобів захисту від шкідливих виробничих факторів. Актуальні проблеми безпеки в наукових дослідженнях.</p>	1
4	<p>Електробезпека. Безпечність виробничого устаткування та виробничих процесів. Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Системи засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок. Надання першої долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.</p>	1
5.	<p>Пожежна безпека. Стан забезпечення пожежної безпеки в Україні.</p>	1

	<p>Небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами. Загальні відомості про процес горіння. Забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Протипожежний інструктаж та навчання. Вогнегасні речовини</p>	
6	<p>Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках Основні теоретичні положення (перша допомога, як її надавати). Втрата свідомості травми (штучне дихання, зовнішній масаж серця, шок, непритомність, струс мозку, кровотечі). Термічні впливи (переохолодження, відмороження, перегрівання, термічні опіки). Особливі види травм (хімічні опіки, ураження електричним струмом, ураження блискавкою, утоплення). Отруєння (отруєння загального характеру, отруєння лугами, отруєння окисом вуглецю). Захворювання пов'язані зі зміною барометричного тиску (гіпоксія).</p>	1

6. Заочна форма Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці. Вступ. Основні поняття в галузі охорони праці. Основні законодавчі акти про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Державні нормативні акти про охорону праці. Органи державного управління охороною праці, їх комплектація і повноваження. Система управління охороною праці. Служба охорони праці. Комісія з питань охорони праці.</p>	1
2	<p>Спеціальні розділи охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук. Аналіз умов праці в галузі соціальних і поведінкових наук за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів. Інструкція з охорони праці при роботі з комп'ютером. Пожежна безпека у закладах, кабінетах групових та індивідуальних занять. Методи розрахункового обґрунтування параметрів засобів захисту від шкідливих виробничих факторів. Актуальні проблеми безпеки в наукових дослідженнях.</p>	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Розслідування та облік нещасних випадків у соціальних і навчальних закладах. Навчання з охорони праці для працівників галузі соціальних і поведінкових наук</p> <p>Порядок розслідування і обліку нещасних випадків у навчальних закладах. Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та облік. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Звітність про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них. Навчання з питань охорони праці. Порядок проведення інструктажів.</p>	1
2	<p>Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.</p> <p>Діяльність, її види і їх фізіологічні особливості. Гігієнічна класифікація праці. Мікроклімат виробничих приміщень, його вплив на організм людини. Нормалізація параметрів мікроклімату. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Захист від шкідливої дії речовин на виробництві. Призначення та класифікація систем вентиляції. Системи опалення.</p> <p>Значення освітлення для трудової діяльності. Види освітлення. Шум, його характеристика, засоби та заходи захисту від нього.</p> <p>Загальна характеристика електромагнітних випромінювань. Дія електромагнітного випромінювання на організм людини, його нормування. Захист від електромагнітних випромінювань. Основні характеристики радіоактивного випромінювання. Дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від радіаційного випромінювання.</p>	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення закону України «Про охорону праці».	2
2	Вивчення положення про «Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».	2
3	Обов'язки і відповідальність роботодавця щодо навчання працівників та дотримання вимог нормативів з охорони праці	2

4	Будова і принцип дії приладів для контролю параметрів мікроклімату.	2
5	Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках	
6	Захист від шкідливої дії речовин на виробництві.	2
7	Будова і принцип дії приладів для вимірювання освітленості робочих	2
8	Технічні засоби, які забезпечують безпечну експлуатацію електроустановок.	2
9	Технічні засоби пожежогасіння.	2
10	Правила безпеки при організації екскурсій та походів.	2
	Разом	20

7. Індивідуальні завдання

1. Зміст розділу «Охорона праці» в Кодексі законів про працю.
2. Стан охорони праці в Україні та інших країнах світу.
3. Система управління охороною праці на підприємстві.
4. Державне управління охороною праці та організація охорони праці.
5. Соціальний захист працівників щодо нещасних випадків і професійних захворювань.
6. Соціальні та економічні питання охорони праці.
7. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.
8. Нормативні акти про охорону праці, що діють в межах підприємства.
9. Державні міжгалузеві та галузеві нормативні акти.
10. Вивчення основ охорони праці в галузі соціальних і поведінкових наук.
11. Навчання працівників з питань охорони праці.
12. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів.
13. Інструктажі з питань охорони праці.
14. Праця та її фізіологічні та психологічні особливості.
15. Повітря робочої зони.
16. Мікроклімат виробничих приміщень, його вплив на організм людини.
17. Шкідливі речовини в повітрі робочої зони, їх нормування.
18. Основні положення з розслідування нещасних випадків і професійних захворювань.
19. Стан виробничого та невиробничого травматизму в Україні.
20. Державний нагляд за створенням здорових і безпечних умов праці.
21. Освітлення виробничих приміщень.
22. Шум, вібрація, ультразвук та інфразвук, їх вплив на організм людини.
23. Іонізуюче випромінювання.
24. Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини.
25. Електромагнітні поля та електромагнітне випромінювання.
26. Випромінювання оптичного діапазону.
27. Охорона праці користувачів персональних комп'ютерів.
28. Особливості електротравматизму. Фізичні основи електробезпеки.

- 29. Пожежовибухонебезпечні властивості речовин і матеріалів.
- 30. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги.
- 31. Вивчення правил пожежної безпеки в громадських закладах.
- 32. Допомога при різних видах травм та нещасних випадках.

8. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, наочні і мультимедійні матеріали, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації

9. Методи контролю

Усне опитування, контрольна робота, реферат, екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Самост. роб.	Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	50	100
30									

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

11. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- складання заліку чи екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Основи охорони праці» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Основи охорони праці» передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять,
- виконання завдань на практичних заняттях,
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. (табл.).

При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами у письмовій формі). Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини. Для цього білети для проведення поточного контролю мають теоретичні запитання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студента.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS. (тестові завдання) (табл.).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовними модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовними модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за підсумковим тестовим завданням, що дає можливість здійснити оцінювання знань студента в усій дисципліні «ОП в галузях» або у тестовій формі з використанням комп'ютерного авто екзаменатора. Тестові завдання оцінюються – за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання (табл.).

Оцінювання знань:

Оцінку «відмінно» (А) ставлять коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих в основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «дуже добре» (В). Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (С). Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно» (D). Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при

викладені програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка «задовільно (достатньо)» (E). Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно» (FX). Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно» (F). Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Методичні матеріали по проведенню підсумкових та контрольних практичних занять та заліку.

13. Питання теоретичної підготовки:

1. Які закони України відносяться до законодавчої бази з охорони праці?
2. Яка структура Закону України “Про охорону праці”?
3. Як здійснюється організація та фінансування охорони праці?
4. Які органи здійснюють управління охороною праці в Україні?
5. Як здійснюється контроль і нагляд за охороною праці?

6. Яка відповідальність передбачається за порушення Закону “Про охорону праці”?
7. Коли заснована і яку діяльність проводить Міжнародна організація праці (МОП)?
8. Хто укладає колективний договір і на який термін?
9. Які положення вносяться до колективного договору?
10. Які зобов’язання сторін передбачені в трудовому договорі?
11. Які пільги мають жінки згідно з Кодексом законів про працю?
12. Якими пільгами користуються підлітки?
13. Які пільги мають працюючі інваліди?
14. Які нещасні випадки при здійсненні трудової діяльності підлягають розслідуванню?
15. Як проводиться розслідування нещасних випадків при здійсненні трудової діяльності?
16. Який склад і обов’язки комісії з розслідування нещасних випадків при здійсненні трудової діяльності?
17. Повідомлення про нещасні випадки при здійсненні трудової діяльності.
18. Як проводиться спеціальне розслідування нещасних випадків в навчальних закладах?
19. Комісія зі спеціального розслідування нещасних випадків.
20. Звітність про нещасні випадки при здійсненні трудового процесу.
21. Відшкодування у разі ушкодження здоров’я працівників або у разі їх смерті.
22. Які акти складають при розслідуванні нещасних випадків ?
23. Які акти та матеріали оформляють при спеціальному розслідуванні нещасних випадків при здійсненні трудової діяльності?
24. Як реєструються нещасні випадки при здійсненні трудової діяльності?
25. Які основні правила пожежної безпеки?
26. Які обов’язки керівника закладу з організації пожежної безпеки?
27. Які основні вимоги пожежної безпеки до утримання території.
28. Які основні вимоги пожежної безпеки до будівель, приміщень та споруд?
29. Засоби та способи пожежогасіння.
30. Які норми забезпечення первинними засобами пожежогасіння?
31. Які заходи пожежної безпеки необхідні під час проведення культурно-масових заходів?
32. Як проводиться навчання з пожежної безпеки?
33. Інструктажі з пожежної безпеки.
34. Порядок дій у випадку пожежі.
35. Який порядок розробки і затвердження плану евакуації на випадок пожежі?
36. З яких частин складається план евакуації?
37. Зміст теоретичної частини плану евакуації.
38. Наведіть порядок розрахунку штучного освітлення методом

- коефіцієнтів використання світлового потоку.
39. Від яких показників залежить коефіцієнт використання світлового потоку?
  40. Як освітлення виробничих приміщень впливає на працівника?
  41. Наведіть основні вимоги до виробничого освітлення.
  42. Що таке коефіцієнт природної освітленості (КПО)?
  43. Наведіть формули розрахунку природного освітлення.
  44. Для чого призначені інструкції з охорони праці?
  45. Як розробляються інструкції з охорони праці?
  46. Які особливості побудови і змісту інструкції з охорони праці?
  47. Який порядок викладення вимог в інструкціях з охорони праці?
  48. Вимоги до організації робочого місця при роботі з персональним комп'ютером.
  49. Правила безпеки при користуванні персональним комп'ютером.
  50. Захворювання, які виникають під час роботи з персональним комп'ютером.
  51. Правила безпеки при проведенні походів та екскурсій.

14. Рекомендована література

Базова

1. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
2. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с.
3. Основи охорони праці/ К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006 – 448 с.
4. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
5. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.:Факт, 2005. – 480 с.

Допоміжна

1. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К.Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. – К.: ____ 2009 – __ с.
2. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
3. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
4. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. - 227с.
5. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.

6. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці»/ В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2005. — 348 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держгірпромнагляду.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.iacis.ru> - Офіціальний сайт Межпарламентской Ассамблеи государств–участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
7. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
8. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
9. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».